

Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej

6-7 maja 2005, Budapeszt

WNIOSKI PREZYDENCJI

Uwagi wstępne

1. Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbyła się w Budapeszcie w Zgromadzeniu Narodowym Węgier w dniach 6-7 maja 2005 roku. W konferencji uczestniczyli przewodniczący parlamentów narodowych państw członkowskich UE, Parlamentu Europejskiego oraz przewodniczący parlamentów dwóch krajów przystępujących i dwóch kandydujących do UE. Przewodniczący parlamentów narodowych państw Bałkanów Zachodnich zostali zaproszeni do wzięcia udziału w drugim dniu konferencji. Obrady konferencji prowadziła przewodnicząca węgierskiego Zgromadzenia Narodowego, Katalin Szili. Premier Węgier Ferenc Gyurcsány w przemówieniu do uczestników konferencji podkreślił, że Europa powinna być bardziej konkurencyjna, jeśli chce zachować i wzmocnić wartości europejskie.
2. Przewodniczący omówili następujące zagadnienia: koordynacja międzyparlamentarna, współpraca między Komisją Europejską a parlamentami UE, racjonalizacja europejskich organizacji międzyparlamentarnych, Parlamenti UE i perspektywa finansowa na lata 2007-2013, ratyfikacja Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, wkład parlamentów UE we wzmocnienie roli UE na świecie, stosunki parlamentarne między UE a Bałkanami Zachodnimi.
3. W przemówieniu powitalnym Katalin Szili, przewodnicząca węgierskiego Zgromadzenia Narodowego, podsumowała doświadczenia nowego mechanizmu koordynacji i przedstawiła konferencji sprawozdanie na temat implementacji haskich wytycznych.
4. Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Margot Wallström przedstawiła krótko- i długoterminowe cele Komisji, które mają przyczynić się do wzmocnienia współpracy

z parlamentami narodowymi. Komisja pragnie spełniać rolę „pomocnika” przy realizacji ważnego zadania elektronicznej wymiany informacji dotyczących UE pomiędzy parlamentami narodowymi, wykorzystując w szczególności sieć IPEX.

5. Wolfgang Thierse, przewodniczący Niemieckiego Bundestagu, przedstawił najważniejsze wnioski wynikające z kwestionariusza „Racjonalizacja współpracy międzyparlamentarnej”. Wyraził on pogląd, że zadaniem i celem zgromadzeń jest nagłaśnianie i propagowanie celów tych organizacji, monitorowanie stosowania się przez każdą z nich do jej podstawowych zasad oraz przyczynianie się do lepszego kontrolowania prac rządów.
6. Lubomír Zaorálek, przewodniczący Izby Poselskiej Republiki Czeskiej, podkreślił rolę, jaką parlamenty narodowe powinny odegrać w procesie przyjmowania nowej perspektywy finansowej. Josep Borell, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, wyjaśnił rolę Parlamentu Europejskiego w przyjmowaniu perspektywy finansowej.
7. Odnosząc się do ratyfikacji Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, Herman de Croo, przewodniczący belgijskiej Izby Reprezentantów, scharakteryzował stosunek opinii publicznej do konstytucji i przeanalizował potencjalne sposoby wzmocnienia wśród obywateli Unii świadomości, że konstytucja jest potrzebna, a ponadto rozważył rolę, jaką mogą odegrać w tej kwestii parlamenty narodowe.
8. W sprawie wkładu parlamentów UE we wzmocnienie roli UE na świecie, Pier Ferdinando Casini, przewodniczący włoskiej Izby Deputowanych, podkreślił znaczenie wartości dodanej, którą wnoszą parlamenty UE poprzez działania międzynarodowe. P.F. Casini wspomniał o możliwości powołania grupy roboczej, która zapewniłaby parlamentom pomoc techniczną. Szczegółową propozycję przedstawi on gospodarzowi najbliższej konferencji, duńskiemu Folketingowi.
9. Przewodniczący omówili, przy aktywnym udziale przewodniczących parlamentów Bałkanów Zachodnich, kwestię stosunków UE - Bałkany Zachodnie. Andreas Khol, przewodniczący austriackiej Rady Narodowej, podkreślił, że integracja państw Bałkanów Zachodnich z UE przyczyni się do stworzenia obszaru stabilności i wzmocnienia roli UE na świecie. Państwa, które aspirują do przystąpienia do UE,

muszą uporać się ze swoją przeszłością i dotyczącą jej debatą polityczną w kraju oraz przyjąć wartości, na których opiera się UE.

10. Konferencja zapoznała się z następującymi dokumentami:

- Opinią w sprawie procesu bułgarskiego i palestyńskiego personelu medycznego w Libii, przedłożoną przez delegację słowacką;
- Opinią w sprawie sytuacji dziennikarzy porwanych w Iraku, przedłożoną przez delegację rumuńską.

Wnioski Prezydencji

1. Konferencja podkreśliła wagę dalszego wzmacniania stosunków pomiędzy Komisją Europejską a parlamentami narodowymi oraz realizacji konkretnych krótko- i długoterminowych celów przedstawionych przez wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej, Margot Wallström.
2. Współpraca międzyparlamentarna musi być rzeczywistym procesem, konieczny jest regularny dialog między parlamentami pomiędzy spotkaniami Konferencji Przewodniczących. Należy wzmocnić powiązania między Konferencją Przewodniczących a innymi spotkaniami międzyparlamentarnymi w UE. Zgodnie z wytycznymi haskimi, konferencja powinna odgrywać główną rolę w określaniu priorytetowych obszarów współpracy. Kalendarz działań UE o charakterze międzyparlamentarnym na 2005 rok, sporządzony przez węgierskie Zgromadzenie Narodowe, stanowi dobrą podstawę i użyteczne narzędzie planowania prac parlamentów. Ciągłość współpracy międzyparlamentarnej powinna zostać zapewniona przez parlament, który będzie gospodarzem najbliższej konferencji. Poprzedni oraz następny gospodarz konferencji zapewnią pomoc w tym zakresie.
3. Przewodniczący z zadowoleniem odnotowali funkcjonowanie nowego reżimu językowego.

4. Konferencja z zadowoleniem przyjmuje „Deklarację w sprawie roli parlamentów narodowych w debacie europejskiej: wzmocnienie w narodach świadomości europejskiej” przyjętą przez Konferencję Komisji Wyspecjalizowanych w Sprawach Wspólnotowych (COSAC). Konferencja wzywa parlamenty narodowe do przeprowadzania co roku debaty w sprawie rocznego programu legislacyjnego i prac Komisji Europejskiej, najlepiej w trakcie sesji plenarnej, przy poszanowaniu ich wewnętrznych programów prac, ram prawnych i zwyczajów. Konferencja zwraca się z prośbą do następnej prezydencji konferencji o przeprowadzenie niezbędnych konsultacji w celu znalezienia odpowiednich ram czasowych dla wdrożenia deklaracji oraz o przedstawienie konferencji sprawozdania na temat doświadczeń związanych z wdrażaniem deklaracji.
5. Przewodniczący zgodzili się, że w odniesieniu do mechanizmu wczesnego ostrzegania, który ma zostać wprowadzony przez konstytucję, sześciotygodniowy termin przeznaczony dla parlamentów narodowych na kontrolę [stosowania zasady] pomocniczości powinien zaczynać się w momencie, gdy określony projekt legislacyjny zostanie przetłumaczony na wszystkie języki urzędowe UE. Przewodniczący przyjęli z zadowoleniem wolę współpracy wyrażoną w tym zakresie przez wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej, Margot Wallström.
6. Projekt IPEX był rozwijany stopniowo od czasu powstania w 2001 roku. Stałe ramy dla przyszłej działalności IPEX uzgodnili sekretarze generalni, a następnie przyjęli do wiadomości przewodniczący, umożliwiając w ten sposób skuteczne prowadzenie projektu. Po konferencji w Budapeszcie rozpocznie się etap testowania nowej strony IPEX, co pozwoli na rozszerzenie współpracy w formie elektronicznej między parlamentami UE.
7. Przewodniczący wyrazili pogląd, że Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy może być postrzegany jako kontynuacja procesu integracji przebiegającego od blisko 50 lat. Uważają oni, że jest istotne, aby zakończyć proces ratyfikacji w 2006 roku.
8. Unia powinna rozporządzać niezbędnymi środkami na potrzeby rozszerzonej Unii. Należy zagwarantować zasady solidarności, spójności ekonomicznej i społecznej oraz efektywnego i gospodarnego wykorzystania funduszy.

9. Przewodniczący podkreślili, że należy zwiększyć efektywność działań o charakterze międzyparlamentarnym poprzez racjonalizację istniejących organizacji, a nie poprzez tworzenie nowych. Podczas konferencji w Budapeszcie rozpoczęła się interesująca debata. Uzgodniono, że konferencja powinna odgrywać decydującą rolę przy opracowywaniu propozycji racjonalizacji europejskiej współpracy międzyparlamentarnej, jednakże na obecnym etapie nie udało się przyjąć propozycji. Gospodarza najbliższej konferencji, duński Folketing, poproszono o utworzenie grupy roboczej, która będzie śledzić debatę na temat racjonalizacji europejskich organizacji międzyparlamentarnych. Grupie roboczej należy powierzyć zadanie przeanalizowania europejskich organizacji międzyparlamentarnych pod kątem ich funkcji, w celu ewentualnego przedstawienia propozycji racjonalizacji i [wzrostu] efektywności. Grupa robocza może rozważyć możliwości współpracy pomiędzy delegacjami parlamentów UE przy okazji spotkań organizacji międzyparlamentarnych.

Grupa robocza zostanie powołana we współpracy z parlamentami *trojki* (Węgry i Słowacja), parlamentem sprawozdawcy (Niemcy), jak również ze wszystkimi tymi, które pragną uczestniczyć w tym zadaniu. Grupa robocza przedstawi swoje zalecenia na następnej konferencji w Kopenhadze w czerwcu 2006 roku.

10. Konferencja podkreśliła znaczenie kontynuowania debaty dotyczącej tego, w jaki sposób parlamenty UE mogą promować lepiej skoordynowaną i bardziej efektywną obecność Unii w skali globalnej. W tym kontekście działania parlamentów powinny być monitorowane przez Konferencję Przewodniczących w oparciu o regularną wymianę poglądów.
11. Konferencja stwierdziła, że trzeba nadal umacniać integrację państw Bałkanów Zachodnich z Unią Europejską. Parlamenty UE powinny odgrywać aktywną rolę w procesie transformacji regionu poprzez dzielenie się swoimi doświadczeniami z parlamentami Bałkanów Zachodnich. Szczególnie istotne jest, by parlamenty UE udzieliły niezbędnej pomocy parlamentom tego regionu. W tym zakresie należy wykorzystywać zarówno dwustronne, jak i wielostronne formy współpracy, takie jak wymiana parlamentarnych ekspertów lub spotkania parlamentarne poświęcone określonym zagadnieniom, przy zapewnieniu wyraźnej ciągłości.

12. Następną Konferencją Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbędzie się w Danii w czerwcu 2006 roku. Rada Narodowa Republiki Słowackiej przedstawiła propozycję goszczenia Konferencji Przewodniczących w 2007 roku.

Tłum. z jęz. ang.: zespół OIDE